

Tytuł: Dziewczyńskie historie

Grupa wiekowa: 10+

Słowa kluczowe: dojrzewanie, przyjaźń, rodzina, rodzice, relacje, szkoła, edukacja, marzenia, plany życiowe

Wiadomośćka:

Tureccy naukowcy przeprowadzili badania, z których wynika, że ekspozycja na niebieskie światło z telefonów i tabletów w dzieciństwie może zwiększyć produkcję hormonów odpowiedzialnych za dojrzewanie. W konsekwencji może to oznaczać przedwczesne dojrzewanie, a w dorosłym życiu poważne problemy z płodnością.

Proponowane tematy do rozmowy/omówienia:

- Blaski i cienie dojrzewania.
- Stereotypy związane z płcią.
- Czym byłby świat bez przyjaźni?

Powiązanie z podstawą programową:

Etyka

I. Elementy etyki ogólnej. Uczeń:

1. zna, rozumie i stosuje pojęcia niezbędne do opisu przeżyć i działań moralnych:

1) posługuje się pojęciami niezbędnymi do charakterystyki działania w aspekcie jego moralnej oceny: decyzja, czyn, sprawczość, konflikt, problem, podmiot działania (autor, sprawca), adresat działania, intencja działania, motyw działania, treść działania, skutek (konsekwencja), okoliczności działania,

2) rozpoznaje i nazywa wybrane emocje oraz uczucia: radość, smutek, strach, wstręt, zdziwienie, gniew, akceptacja, duma, miłość, nienawiść, przyjemność, przykrość, poczucie szczęścia, poczucie wstydu, poczucie winy, zazdrość,

3) posługuje się nazwami emocji i uczuć do opisywania przeżyć własnych oraz przeżyć innych osób w kontekście różnych doświadczeń moralnych; wykorzystuje te pojęcia do charakteryzowania przeżyć, działań i postaw bohaterów powieści, opowiadań, filmów, spektakli teatralnych, gier komputerowych,

6) wykorzystuje pojęcia dyskursu etycznego do analizowania przeżyć, działań i postaw bohaterów powieści, opowiadań, filmów, spektakli teatralnych, gier komputerowych;

II. Człowiek wobec innych ludzi. Uczeń:

1. podaje przykłady okazywania szacunku wobec rodziców, nauczycieli, koleżanek i kolegów oraz innych ludzi – dorosłych i dzieci;

2. uzasadnia, dlaczego należy okazywać szacunek innym osobom;

3. okazuje szacunek innym osobom;

5. wyjaśnia, czym jest miłość; charakteryzuje różne rodzaje miłości;

6. wyjaśnia, co to znaczy, że rodzina jest dobrem wspólnym;

III. Człowiek wobec siebie. Uczeń:

1. wyjaśnia, co to znaczy być osobą; objaśnia pojęcie godności człowieka;

2. wie, że ze względu na swoją wartość – osobową godność – jest równie wartościowym człowiekiem jak inni ludzie;
3. zna i rozwija swoje zalety, rozpoznaje i eliminuje swoje wady;
4. zna swoje podstawowe prawa i obowiązki (ucznia, dziecka) oraz wypełnia własne obowiązki;
5. wyjaśnia, dlaczego należy odnosić się z szacunkiem do własnego ciała;
7. podaje przykłady działań, które są wyrazem troski o własne zdrowie i życie.

Wiedza o społeczeństwie

I. Społeczna natura człowieka. Uczeń:

1. uzasadnia, że człowiek jest istotą społeczną; wyjaśnia znaczenie potrzeb społecznych człowieka (kontaktu, przynależności, uznania);
2. przedstawia zasady komunikowania się; wyjaśnia zasady skutecznej autoprezentacji – kształtowania swojego wizerunku;
3. wymienia cechy grup społecznych; charakteryzuje grupę koleżeńską i grupę nastawioną na realizację określonego zadania; uzasadnia, że efektywna współpraca przynosi różne korzyści; przedstawia różne formy współpracy w grupie;
4. rozpoznaje sytuacje wymagające podjęcia decyzji indywidualnej i grupowej; wyjaśnia i stosuje podstawowe sposoby podejmowania wspólnych decyzji;
5. podaje przykłady trudnych społecznie sytuacji, w których należy zachować się asertywnie; uzasadnia, że można zachować dystans wobec nieaprobowanych przez siebie zachowań innych ludzi lub przeciwstawić się im; przedstawia różne formy zachowań asertywnych;
6. uzasadnia, że konflikt w grupie może wynikać z różnych przyczyn (sprzeczne interesy, inne cele); przedstawia sposoby rozwiązywania konfliktów oraz analizuje ich zalety i wady.

Wychowanie do życia w rodzinie

I. Rodzina. Uczeń:

4. wyjaśnia miejsce dziecka w rodzinie i jej rolę dla niego: w fazie prenatalnej, podczas narodzin, w fazie niemowlęcej, wczesnodziecięcej, przedpokwitaniowej, dojrzewania, młodości, wieku średniego, wieku późnego;
5. potrafi komunikować swoje uczucia i budować prawidłowe relacje rodzinne;
6. wie, jak okazać szacunek rodzeństwu, rodzicom i dziadkom oraz docenić ich wkład w życie rodzinne; potrafi wymienić za co i w jaki sposób można wyrazić im wdzięczność;
7. rozumie na czym polega odpowiedzialność wszystkich członków za atmosferę panującą w rodzinie; wie jak komunikować uczucia, wyrażać pamięć, składać życzenia z okazji ważnych rocznic rodzinnych, imienin, urodzin, Dni Matki, Ojca, Babci i Dziadka, być uprzejmym i uczynnym każdego dnia;
8. zna i rozumie funkcje rodziny, np. prokreacyjna, opiekuńcza, wychowawcza oraz ich znaczenie na poszczególnych etapach rozwoju człowieka

II. Dojrzewanie. Uczeń:

1. rozpoznaje zmiany fizyczne i psychiczne; zauważa i akceptuje zróżnicowane, indywidualne tempo rozwoju;
2. zna kryteria dojrzałości biologicznej, psychicznej i społecznej;
3. rozumie, czym jest cielesność, płciowość, seksualność;
4. wskazuje różnice w rozwoju psychoseksualnym dziewcząt i chłopców;
5. wyjaśnia, na czym polega identyfikacja z własną płcią;
7. omawia problemy wieku młodzieńczego i sposoby radzenia sobie z nimi;
8. rozumie, jak budowane są relacje międzyosobowe, wyjaśnia ich znaczenie w rozwoju społeczno-emocjonalnym; potrafi przedstawić istotę: koleżeństwa i przyjaźni, sympatii młodzieńczych, pierwszych fascynacji, zakochania, miłości; zwraca uwagę na potrzebę i wartość wzajemnego szacunku, udzielania pomocy, empatii i współpracy.

Propozycja zadania dla dzieci/uczniów:

Zapoznaj się z pojęciem stereotyp. Zastanów się, jakie stereotypy dotyczące płci żeńskiej i męskiej funkcjonują w społeczeństwie. Z czego one wynikają? Jak można to zmieniać?

Bibliografia/netografia dla nauczycieli i rodziców:

Ewa Pietruszak, Igor Widawski, Maciej Smrokowski, *Moonka: Dorastanie. Rodzinna, ciałopozytywna gra edukacyjna*, IGGAMES.

Seksualność nastolatków (podcast). Rozmowa Michaliny Mruczyk z Aleksandrą Żyłkowską – Wójcik. Dostęp: <https://web.swps.pl/strefa-psyche/blog/relacje/24272-seksualnosc-nastolatkow-podcast>